

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 38, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1826](#) 10-12-2024

Herziening.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1821](#) 10-12-2024

Kon het hof het in de strafzaak als voorwerp van witwassen aangemerkte geldbedrag van € 190.000 aanmerken als wederrechtelijk verkregen voordeel?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1818](#) 10-12-2024

Houden de tenlastelegging en de bewezenverklaring in dat het feit is begaan door een persoon 'met zetel in Nederland' als bedoeld in artikel 2:3a lid 1 Wft?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1845](#) 10-12-2024

Kon het hof het feitelijke wegnemen van passen alsmede de omstandigheid dat de aangeefster daardoor niet alleen is beroofd maar ook in haar persoonlijke levenssfeer is aangetast, betrekken bij de strafoplegging?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1840](#) 10-12-2024

Volgt uit delen van de voor het bewijs gebruikte verklaringen van de verdachte en zijn medeverdachten dat de seksuele handelingen met instemming van het slachtoffer zijn verricht?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1839](#) 10-12-2024

Volgt uit de bewijsvoering van het bewezen verklaarde, dat kan worden aangenomen dat de verdachte misbruik heeft gemaakt van de weerloze toestand waarin het slachtoffer zich na het op haar uitgeoefende geweld bevond?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1831](#) 10-12-2024

Heeft het hof de verbeurdverklaring toereikend gemotiveerd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1825](#) 10-12-2024

Is er sprake van een verband tussen de voorwerpen en de feiten waarvoor de belanghebbende is veroordeeld?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1817](#) 10-12-2024

Bewijsklachten en termijnoverschrijdingen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1783](#) 10-12-2024

Moest het hof onderzoeken of de verdachte kon terugkeren in de zittingszaal om zich

te verdedigen nadat hij op bevel van de voorzitter van het hof tijdens het requisitoir van de advocaat-generaal uit de zittingszaal was verwijderd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1730](#) 10-12-2024

Is de verdachte het recht gelaten het laatst te spreken?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1707](#) 10-12-2024

Kan uit de bewijsvoering worden afgeleid dat de verdachte wist dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard, nu het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs is herroepen door de bestuursrechter?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1706](#) 10-12-2024

Kan uit omstandigheden worden afgeleid dat verdachte 'wist' dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1824](#) 10-12-2024

Heeft de rechtbank ten onrechte het verweer verworpen dat de uitlevering van de opgeëiste persoon ontoelaatbaar moet worden verklaard omdat de stukken ongenoegzaam zijn?

RECHTSPRAAK

Kan uit omstandigheden worden afgeleid dat verdachte ‘wist’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard?

Kan uit omstandigheden worden afgeleid dat verdachte ‘wist’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard?

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaringen ontoereikend zijn gemotiveerd, omdat uit de door het hof gebruikte bewijsmiddelen niet kan volgen dat de verdachte ‘wist’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaringen ontoereikend zijn gemotiveerd, omdat uit de door het hof gebruikte bewijsmiddelen niet kan volgen dat de verdachte ‘wist’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard.

Overtreding van artikel 9 lid 2 eerste volzin WVV 1994 is op grond van artikel 176 lid 2 en artikel 178 lid 1 WVV 1994 een misdrijf dat kan worden bestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de vierde categorie.

Om tot een bewezenverklaring van een op artikel 9 lid 2 eerste volzin WVV 1994 toegesneden tenlastelegging te kunnen komen, moet uit de bewijsvoering onder meer kunnen worden afgeleid dat de verdachte ten tijde van het besturen van het motorrijtuig ‘wist of redelijkerwijs moest weten’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Dit vereiste hangt ermee samen dat artikel 9 WVV 1994 een misdrijf oplevert; zo’n vereiste geldt bijvoorbeeld niet bij de overtreding van artikel 107 WVV 1994. De vraag of aan dit vereiste is voldaan kan bijzondere aandacht verdienen, in het bijzonder in die gevallen waarin daarover niets blijkt uit de verklaringen van de verdachte, en ook niet uit gedragingen zoals het voldoen aan de verplichting het ongeldig verklaarde rijbewijs in te leveren (vgl. artikel 124 lid 4 en artikel 132 lid 5 WVV 1994). In dat verband is van belang dat in de rechtspraak van de Hoge Raad meermalen is beslist dat uit de enkele omstandigheid dat het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte per aangetekende brief en als gewone brief naar de verdachte is verzonden en die brieven vervolgens niet als onbestelbaar retour zijn gekomen, niet zonder meer kan worden afgeleid dat de verdachte ‘wist of redelijkerwijs moest weten’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard (vgl. bijvoorbeeld HR 25 januari 2011, ECLI:NL:HR:2011:BO6762). Welke bijkomende of andere omstandigheden wel toereikend zijn,

is afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Opmerking verdient dat de bewijsmotivering in dit opzicht wel toereikend is wanneer uit de bewijsvoering volgt dat een uitreiking van het besluit tot ongeldigverklaring in persoon heeft plaatsgevonden. (Vgl. HR 9 juli 2019, ECLI:NL:HR:2019:1146.)

Het hof heeft telkens bewezen verklaard dat de verdachte ‘wist’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Daaraan heeft het hof mede ten grondslag gelegd dat – zoals is weergegeven in de telefoonnotitie die als bewijsmiddel 1 is gebruikt – op 11 januari 2019 in een telefoongesprek (een medewerker van) het CBR uitdrukkelijk en herhaaldelijk aan de verdachte heeft medegedeeld dat zijn rijbewijs op 26 april 2016 ongeldig is verklaard. Uit deze omstandigheid heeft het hof kunnen afleiden dat de verdachte ‘wist’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard.

Het cassatiemiddel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1706

Zaaknummer: 22/04296

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en T.B. Trotman

Advocaten: H.J.J. Hendrikse

Wetsartikelen: 9 WVV, 176 WVV, 178 WVV en 107 WVV

RECHTSPRAAK

Heeft de rechtbank ten onrechte het verweer verworpen dat de uitlevering van de opgeëiste persoon ontoelaatbaar moet worden verklaard omdat de stukken ongenoegzaam zijn?

Heeft de rechtbank ten onrechte het verweer verworpen dat de uitlevering van de opgeëiste persoon ontoelaatbaar moet worden verklaard omdat de stukken ongenoegzaam zijn?

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door de rechtbank van het verweer dat de uitlevering van de opgeëiste persoon ontoelaatbaar moet worden verklaard omdat de stukken ongenoegzaam zijn. Het voert daartoe onder meer aan dat een origineel of authentiek afschrift van het bevel tot aanhouding zich niet bij de stukken bevindt.

De rechtbank heeft vastgesteld dat zich bij de stukken een digitaal afschrift van het ondertekende aanhoudingsbevel van 14 maart 2024 bevindt dat is voorzien van een stempel met de tekst 'fotokopie mit original uebereinstimmend' en een handtekening. De rechtbank heeft verder, op grond van informatie die door de officier van justitie is verstrekt, vastgesteld dat het originele aanhoudingsbevel bij de Afdeling Internationale Rechtshulp in Strafzaken van het ministerie van Justitie en Veiligheid (AIRS) ligt en bij het originele uitleveringsverzoek was gevoegd.

Het hierop gebaseerde oordeel van de rechtbank dat het aanhoudingsbevel dat zich bij de (digitale) stukken bevindt een 'authentiek afschrift' is in de zin van artikel 12 lid 2 aanhef en onder a Europees Verdrag betreffende uitlevering (EUV), is niet onbegrijpelijk.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1824

Zaaknummer: 24/02849

Rechters: M.J. Borgers, T. Kooijmans en F. Posthumus

Advocaten: R.B.J.G. Baggen

Wetsartikelen: 12 EUV

RECHTSPRAAK

Is de verdachte het recht gelaten het laatst te spreken?

Is de verdachte het recht gelaten het laatst te spreken?

Het cassatiemiddel klaagt dat de verdachte niet het recht is gelaten het laatst te spreken.

Het hof heeft met toepassing van artikel 283 lid 6 Sv zonder onderzoek in de zaak het door de verdachte ingestelde hoger beroep niet-ontvankelijk verklaard op de grond dat het beroep is ingesteld na het verstrijken van de daarvoor geldende wettelijke termijn.

Uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep blijkt niet dat aan de verdachte het recht is gelaten het laatst te spreken. Daarom moet het ervoor worden gehouden dat het in het zesde lid in samenhang met het derde lid van artikel 283 Sv gegeven voorschrift niet is nageleefd. Dat leidt tot nietigheid van het onderzoek en de naar aanleiding daarvan gedane uitspraak (vgl. HR 10 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3250).

De klacht is gegrond. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1730

Zaaknummer: 23/02615

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Advocaten: I.R. Rigter

Wetsartikelen: 283 Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklachten en termijnoverschrijdingen.

Bewijsklachten en termijnoverschrijdingen.

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel komt met verschillende deelklachten op tegen de bewezenverklaring van het onder 1 ten laste gelegde feit.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5 tot en met 19.

Beoordeling van het tweede en het derde cassatiemiddel

Het tweede cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof met betrekking tot de overschrijding van de redelijke termijn in de cassatiefase voor terugwijzing van de zaak door de Hoge Raad. Het derde cassatiemiddel klaagt dat in de huidige cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden. De cassatiemiddelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

Het tweede cassatiemiddel is gegrond. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 22 tot en met 24.

Ook het derde cassatiemiddel is gegrond. Bovendien doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden.

De Hoge Raad zal de zaak zelf afdoen door vermindering van de opgelegde taakstraf van 180 uren, subsidiair 90 dagen hechtenis.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1817

Zaaknummer: 22/02738

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en F. Posthumus

Advocaten: R.J. Baumgardt en M.J. van Berlo

Wetsartikelen: 42obis Sr en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Moest het hof onderzoeken of de verdachte kon terugkeren in de zittingszaal om zich te verdedigen nadat hij op bevel van de voorzitter van het hof tijdens het requisitoir van de advocaat-generaal uit de zittingszaal was verwijderd?

Moest het hof onderzoeken of de verdachte kon terugkeren in de zittingszaal om zich te verdedigen nadat hij op bevel van de voorzitter van het hof tijdens het requisitoir van de advocaat-generaal uit de zittingszaal was verwijderd?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof niet heeft onderzocht of de verdachte kon terugkeren in de zittingszaal om zich te verdedigen nadat hij op bevel van de voorzitter tijdens het requisitoir van de advocaat-generaal uit de zittingszaal was verwijderd.

Op grond van artikel 273 lid 3 Sv kan de voorzitter van de rechtbank of het hof bevelen dat de verdachte die na een eerdere, vergeefse waarschuwing de orde op de terechtzitting opnieuw verstoort, uit de zittingszaal wordt verwijderd. Bij die eerdere waarschuwing wordt de verdachte ook gewezen op dit mogelijke gevolg.

Toepassing van deze bevoegdheid tot verwijdering van de verdachte bij ordeverstoring, is in beginsel niet onverenigbaar met het in artikel 6 EVRM gegarandeerde recht van de verdachte op een eerlijk proces. Wel kan het daaruit voortvloeiende recht van de verdachte om aanwezig te zijn bij zijn berechting en een effectieve verdediging te voeren, meebrengen dat het bevel tot verwijdering wordt beperkt tot bepaalde onderdelen van het onderzoek op de terechtzitting of tot het moment waarop de verdachte is gekalmeerd. Ook kan dit meebrengen dat de rechter, voordat hij het onderzoek sluit, onderzoekt of de verdachte kan terugkeren in de zittingszaal. Als de verdachte op de terechtzitting niet wordt bijgestaan door een raadsman, is de rechter in beginsel tot zo'n onderzoek gehouden.

Als de verdachte na een verwijdering kan terugkeren in de zittingszaal wordt hem meegedeeld wat tijdens zijn afwezigheid is voorgevallen.

De voorzitter van het hof heeft op grond van artikel 273 lid 3 Sv de verwijdering van de verdachte uit de zittingszaal bevolen omdat deze herhaald de orde verstoordde voorafgaand aan en tijdens het requisitoir van de advocaat-generaal. Uit het proces-verbaal van de terechtzitting blijkt niet dat het hof heeft onderzocht of de verdachte – die niet werd bijgestaan door een raadsman – kon terugkeren in de zittingszaal en evenmin waarom het zo'n onderzoek niet nodig achtte. De daartegen gerichte klacht van het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1783

Zaaknummer: 22/03824

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T.B. Trotman

Advocaten: A.A. Franken

Wetsartikelen: 273 Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Kan uit de bewijsvoering worden afgeleid dat de verdachte wist dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard, nu het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs is herroepen door de bestuursrechter?

Kan uit de bewijsvoering worden afgeleid dat de verdachte wist dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard, nu het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs is herroepen door de bestuursrechter?

Het cassatiemiddel komt op tegen de bewezenverklaring van – kort gezegd – rijden terwijl de verdachte wist dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Aangevoerd wordt dat het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs door de bestuursrechter is herroepen.

Uit de stukken blijkt dat op 28 september 2022 door de rechtbank Overijssel het besluit van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen van 14 september 2021 tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte, is herroepen en dat deze uitspraak onherroepelijk is geworden. De strafrechter moet van deze beslissing van de bestuursrechter uitgaan (vgl. HR 12 november 2024, ECLI:NL:HR:2024:1621, r.o. 2.5.1). Dat brengt mee dat achteraf gezien de ongeldigverklaring van het rijbewijs nooit heeft gegolden.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad zal de zaak zelf afdoen door de verdachte vrij te spreken van het ten laste gelegde.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1707

Zaaknummer: 23/01158

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en R. Kuiper

Advocaten: T. Straten

Wetsartikelen: 9 WVV

RECHTSPRAAK

Kon het hof het feitelijke wegnemen van passen alsmede de omstandigheid dat de aangeefster daardoor niet alleen is beroofd maar ook in haar persoonlijke levenssfeer is aangetast, betrekken bij de strafoplegging?

Kon het hof het feitelijke wegnemen van passen alsmede de omstandigheid dat de aangeefster daardoor niet alleen is beroofd maar ook in haar persoonlijke levenssfeer is aangetast, betrekken bij de strafoplegging?

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van een door de verdediging naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt over de betrouwbaarheid van de herkenningen van de verdachte door de opsporingsambtenaren.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5 tot en met 12.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over de strafmotivering.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 15 tot en met 30.

Beoordeling van het derde cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Bovendien doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee

jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. In het licht van de opgelegde gevangenisstraf van vier maanden en de mate waarin de redelijke termijn is overschreden, volstaat de Hoge Raad met het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden, en is er geen aanleiding om aan dat oordeel enig ander rechtsgevolg te verbinden.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1845

Zaaknummer: 22/02169

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en C.N. Dalebout

Advocaten: M.J. Lamers en F.S. Baardman

Wetsartikelen: 359 Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Is er sprake van een verband tussen de voorwerpen en de feiten waarvoor de belanghebbende is veroordeeld?

Is er sprake van een verband tussen de voorwerpen en de feiten waarvoor de belanghebbende is veroordeeld?

Het cassatiemiddel klaagt over de onttrekking aan het verkeer van de in beslag genomen Apple-iPad en Medion-computerkast.

Met het 'feit' in artikel 36c en 36d Sr wordt een begaan strafbaar feit bedoeld. De rechter die bij afzonderlijke beschikking als bedoeld in artikel 36b lid 1 onder 4° Sr de onttrekking aan het verkeer beveelt, zal moeten vaststellen dat het in beslag genomen voorwerp in een in artikel 36c of 36d Sr beschreven verband staat tot een begaan strafbaar feit. Daarnaast zal de rechter moeten vaststellen dat het in beslag genomen voorwerp van zodanige aard is, dat het ongecontroleerde bezit daarvan in strijd is met de wet of met het algemeen belang.

De rechtbank heeft overwogen dat de foto- en video-opnamen van seksuele handelingen met het slachtoffer voorwerpen zijn 'met behulp waarvan de feiten zijn begaan' dan wel 'met betrekking tot welke het feit is begaan'. Verder heeft de rechtbank vastgesteld dat het procesdossier niet duidelijk maakt dat deze bestanden ook stonden op de in beslag genomen Apple-iPad en Medion-computerkast. De rechtbank heeft in de kern aan haar oordeel dat de in beslag genomen Apple-iPad en Medion-computerkast vatbaar zijn voor onttrekking aan het verkeer ten grondslag gelegd dat (i) deze voorwerpen 'inwisselbaar zijn met de gegevensdragers door verdachte gebruikt of bestemd ten behoeve van de pornografische bestanden met betrekking tot welke het feit is begaan' en dat (ii) het ongecontroleerde bezit door de belanghebbende van de foto- en video-opnamen in strijd is met de wet 'hetgeen door de verbondenheid van gegevensdragers en bestanden ook geldt voor de in beslag genomen iPad en de Medion computerkast'. Dat oordeel is ontoereikend gemotiveerd, mede in aanmerking genomen dat de rechtbank niet heeft vastgesteld dat de Apple-iPad en Medion-computerkast zelf voorwerpen zijn met betrekking tot welke of met behulp waarvan dit feit is begaan.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1825

Zaaknummer: 23/01538

Rechters: A.L.J. van Strien, C. Caminada en C.N. Dalebout

Advocaten: J.J.J. van Rijsbergen

Wetsartikelen: 36b Sr, 36c Sr en 36d Sr

RECHTSPRAAK

Heeft het hof de verbeurdverklaring toereikend gemotiveerd?

Heeft het hof de verbeurdverklaring toereikend gemotiveerd?

Het cassatiemiddel klaagt over de verbeurdverklaring van de in beslag genomen computer en twee harddisks.

Onder 'het strafbare feit' en 'het feit' in artikel 33a lid 1 Sr moet telkens het bewezen verklaarde feit worden verstaan. Voor verbeurdverklaring is vereist dat een van de in artikel 33a lid 1 Sr genoemde gronden zich voordoet ten aanzien van het bewezen verklaarde feit. (Vgl. HR 7 januari 2020, ECLI:NL:HR:2020:9.)

Zoals blijkt uit de bewijsoverweging van het hof heeft het onder 1 bewezen verklaarde feit betrekking op het regelen van een simkaart voor iemand die is vertrokken naar Syrië en zich daar heeft aangesloten bij IS, zodat diegene daarmee een Telegramaccount kon opzetten ter bevordering van de communicatiemogelijkheden van leden van IS in het strijdgebied. Het hof heeft geoordeeld dat de in beslag genomen computer en twee harddisks vatbaar zijn voor verbeurdverklaring, omdat het voorwerpen zijn met behulp waarvan het onder 1 bewezen verklaarde feit is begaan. Dat oordeel is gelet op de bewezen verklaarde gedragingen ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1831

Zaaknummer: 22/04864

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T.B. Trotman

Advocaten: B. Kizilocak

Wetsartikelen: 33a Sr

RECHTSPRAAK

Volgt uit delen van de voor het bewijs gebruikte verklaringen van de verdachte en zijn medeverdachten dat de seksuele handelingen met instemming van het slachtoffer zijn verricht?

Volgt uit delen van de voor het bewijs gebruikte verklaringen van de verdachte en zijn medeverdachten dat de seksuele handelingen met instemming van het slachtoffer zijn verricht?

Het cassatiemiddel klaagt over tegenstrijdigheden in de bewijsvoering.

Bij de beoordeling van het cassatiemiddel moet het volgende worden vooropgesteld. De rechter die over de feiten oordeelt, beslist wat hij van het beschikbare bewijsmateriaal betrouwbaar en bruikbaar vindt en aan welk bewijsmateriaal hij geen waarde toekent. De feitenrechter hoeft deze beslissingen over de selectie en waardering van het bewijsmateriaal niet te motiveren, behalve in bijzondere gevallen. Bij de beoordeling van het beschikbare bewijsmateriaal kan de feitenrechter betekenis toekennen aan onder meer de onderlinge samenhang van dit bewijsmateriaal en de mate waarin bewijsmateriaal steun vindt in ander bewijsmateriaal. In cassatie kan de Hoge Raad onderzoeken of de conclusies van feitelijke aard, die de feitenrechter heeft getrokken uit de feiten en omstandigheden die in de bewijsmiddelen zijn vastgesteld, begrijpelijk zijn.

Uit de hiervoor weergegeven bewijsvoering blijkt dat het hof de ten laste gelegde verkrachting van [slachtoffer] door twee of meer verenigde personen heeft bewezen verklaard op grond van onder meer de volgende vaststellingen. In de avond van 14 januari 2020 is [slachtoffer] naar de woning van [medeverdachte 1] gegaan. In die woning waren aanwezig de verdachte en zijn mededaders [medeverdachte 1] en [medeverdachte 2] (“[medeverdachte 2]”). [slachtoffer] heeft daar alcohol gedronken en op enig moment is slaand of stompend geweld op haar uitgeoefend, waardoor zij buiten bewustzijn is geraakt. Vervolgens hebben de verdachte en zijn mededaders de bewezen verklaarde seksuele handelingen met [slachtoffer] verricht, terwijl zij buiten bewustzijn was. Van dit geweld en deze seksuele handelingen is door de

verdachte een filmpje gemaakt, dat met anderen is gedeeld. [slachtoffer] is op enig moment in de woning bij bewustzijn gekomen, maar had zelf geen herinneringen aan de gebeurtenissen in de woning. Wel ondervond zij dat zij verward was, zag zij dat zij een blauw oog had en dat zij overal over haar lichaam blauwe plekken had, die volgens de forensisch geneeskundige letselsbeschrijving passen bij de inwerking van onder meer slaan en schoppen.

Het cassatiemiddel klaagt over drie tegenstrijdigheden in de bewijsvoering. In de eerste plaats voert het aan dat uit delen van de voor het bewijs gebruikte verklaringen van de verdachte en zijn medeverdachten volgt dat de seksuele handelingen met instemming van het slachtoffer zijn verricht.

Deze klacht kan niet tot cassatie leiden, nu uit de bewijsoverweging blijkt dat de verklaringen van de verdachte en zijn mededaders door het hof slechts voor het bewijs redengevend zijn geacht voor zover deze inhouden dat zij in de avond van 14 januari 2020 in de woning aanwezig waren en zij gelijktijdig en kort na elkaar seks met [slachtoffer] hebben gehad. Aansluitend op die vaststelling heeft het hof de vraag of deze seksuele handelingen vrijwillig plaatsvonden ontkennend beantwoord. Dat oordeel is – in het licht van de gehele bewijsvoering, daarin begrepen wat het hof heeft vastgesteld over de inhoud van het filmpje en over het op [slachtoffer] uitgeoefende geweld en haar verwondingen als gevolg daarvan – niet onbegrijpelijk. Dat in de voor het bewijs gebruikte delen van de verklaringen van de verdachte en zijn mededaders de op instemming van [slachtoffer] duidende passages zijn blijven staan, maakt dat niet anders.

In het verlengde hiervan kan ook de tweede klacht van het cassatiemiddel – dat uit deze verklaringen niet volgt dat het slachtoffer is mishandeld en dat de bewijsmiddelen de mogelijkheid open laten dat zij door een andere oorzaak (benoemd wordt: alcoholgebruik) haar bewustzijn heeft verloren – niet tot cassatie leiden. De omstandigheden waarop het cassatiemiddel wijst doen niet af aan de begrijpelijkheid van de vaststellingen van het hof over het op [slachtoffer] uitgeoefende geweld en haar aansluitende bewustzijnsverlies. Of bij dit laatste ook het voorafgaande gebruik van alcohol van enige betekenis is geweest, is voor de begrijpelijkheid van de conclusies die het hof ten aanzien van de bewezenverklaring heeft getrokken, niet bepalend.

In de derde plaats klaagt het cassatiemiddel over het gebruik voor het bewijs van een deel van de verklaring van [getuige 7] van 28 januari 2020, nu uit dit deel naar voren komt dat op het filmpje dat hij heeft gezien geen seks te zien zou zijn, wat strijdig is met de slotsom in de bewijsoverweging dat op het filmpje te zien was dat het slachtoffer werd geslagen en buiten bewustzijn raakte, waarna de seksuele handelingen plaatsvonden. Ook hier geldt dat in de bewijsoverweging door het hof uitdrukkelijk is overwogen op welke wijze de verklaring van

[getuige 7] van 28 januari 2020 redengevend is voor het bewijs, waarbij van belang zijn de vaststellingen van het hof dat [getuige 7] op 16 januari 2020 in een telefonisch verhoor tegenover een politieambtenaar heeft verklaard dat hij een filmpje heeft gezien waarop te zien was dat het slachtoffer mishandeld en verkracht werd en hij in zijn verklaring op 28 januari 2020 omstandigheden noemt die daadwerkelijk op het zien van dit filmpje duiden. Dat in de voor het bewijs gebruikte delen van de verklaring van 28 januari 2020 ook de passages zijn blijven staan die afwijken van de verklaring van 16 januari 2020, maakt de door het hof getrokken conclusies over het bestaan en de inhoud van het filmpje niet onbegrijpelijk.

Het voorgaande brengt mee dat het cassatiemiddel – hoewel het terecht wijst op gebreken in de bewijsvoering – niet tot cassatie kan leiden nu de verdachte geen belang heeft bij vernietiging van de uitspraak van het hof.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1840

Zaaknummer: 23/02282

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en R. Kuiper

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 338 Sv en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Volgt uit de bewijsvoering van het bewezen verklaarde, dat kan worden aangenomen dat de verdachte misbruik heeft gemaakt van de weerloze toestand waarin het slachtoffer zich na het op haar uitgeoefende geweld bevond?

Volgt uit de bewijsvoering van het bewezen verklaarde, dat kan worden aangenomen dat de verdachte misbruik heeft gemaakt van de weerloze toestand waarin het slachtoffer zich na het op haar uitgeoefende geweld bevond?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat het opzet van de verdachte was gericht op het brengen van het slachtoffer in een weerloze en/of afhankelijke toestand waardoor zij werd gedwongen de bewezen verklaarde seksuele gedragingen te ondergaan. Het klaagt in het bijzonder dat uit de bewijsvoering niet volgt dat de bewezen verklaarde feitelijkheden en/of het bewezen verklaarde geweld voorafgingen aan de seksuele handelingen met het slachtoffer, zodat niet zonder meer kan worden aangenomen dat de verdachte misbruik heeft gemaakt van de weerloze toestand waarin het slachtoffer zich na het op haar uitgeoefende geweld bevond.

Uit de bewijsvoering blijkt dat het hof de ten laste gelegde verkrachting van [slachtoffer] door twee of meer verenigde personen heeft bewezen verklaard op grond van onder meer de volgende vaststellingen. In de avond van 14 januari 2020 is [slachtoffer] naar de woning van de verdachte gegaan. In die woning waren aanwezig de verdachte en zijn mededaders [medeverdachte 1] en [medeverdachte 2] ('[medeverdachte 2]'). [slachtoffer] heeft daar alcohol gedronken en op enig moment is slaand of stompemd geweld op haar uitgeoefend, waardoor zij buiten bewustzijn is geraakt. Vervolgens hebben de verdachte en zijn mededaders de bewezen verklaarde seksuele handelingen met [slachtoffer] verricht, terwijl zij buiten bewustzijn was. Van dit geweld en deze seksuele handelingen is een filmpje gemaakt, dat met anderen is gedeeld. [slachtoffer] is op enig moment in de woning bij bewustzijn gekomen, maar had zelf geen herinneringen aan de gebeurtenissen in de woning. Wel ondervond zij dat zij verward was, zag ze dat ze een blauw oog had en dat zij overal over haar

lichaam blauwe plekken had, die volgens de forensisch geneeskundige letselbeschrijving passen bij de inwerking van onder meer slaan en schoppen.

Uit wat hiervoor is overwogen volgt dat het hof heeft vastgesteld dat het slachtoffer 'knock out' is geslagen en dat daarna de bewezen verklaarde seksuele gedragingen plaatsvonden. Die seksuele gedragingen hielden volgens het hof – wat betreft het aandeel van de verdachte – in dat hij met zijn penis de mond van het bewusteloze slachtoffer is binnengedrongen. Het mede hierop berustende oordeel van het hof dat de verdachte en zijn mededaders door het slachtoffer bewusteloos te slaan opzettelijk hebben veroorzaakt dat zij de daaropvolgende seksuele handelingen tegen haar wil heeft ondergaan, is toereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1839

Zaaknummer: 23/02217

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en R. Kuiper

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 338 Sv en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Kon het hof het in de strafzaak als voorwerp van witwassen aangemerkte geldbedrag van € 190.000 aanmerken als wederrechtelijk verkregen voordeel?

Kon het hof het in de strafzaak als voorwerp van witwassen aangemerkte geldbedrag van € 190.000 aanmerken als wederrechtelijk verkregen voordeel?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel ontoereikend is gemotiveerd, voor zover van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel het in de strafzaak als voorwerp van witwassen aangemerkte bedrag van € 190.000 deel uitmaakt.

Als algemeen uitgangspunt geldt dat bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel, mede gelet op het reparatoire karakter van de maatregel als bedoeld in artikel 36e Sr, moet worden uitgegaan van het voordeel dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald (vgl. HR 24 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3364).

De Hoge Raad is in zijn arrest van 6 juli 2021, ECLI:NL:HR:2021:1077 ingegaan op de vraag of en, zo ja, op welke manier na een veroordeling wegens witwassen ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel kan plaatsvinden op grond van artikel 36e Sr.

Over gevallen waarin op grond van artikel 36e lid 2 Sr een ontnemingsmaatregel wordt opgelegd, heeft de Hoge Raad in dat arrest het volgende overwogen:

‘2.4.2 De Hoge Raad heeft in eerdere rechtspraak overwogen dat de enkele omstandigheid dat een goed, zoals een geldbedrag, voorwerp is van het bewezenverklaarde misdrijf witwassen, niet met zich brengt dat alleen al daarom dat goed wederrechtelijk verkregen voordeel vormt (vgl. onder meer HR 19 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY5217.) Aan deze rechtspraak ligt het volgende ten grondslag. De strafbaarstellingen van witwassen betreffen in de kern steeds het verrichten van handelingen ten aanzien van een voorwerp dat al uit misdrijf afkomstig is en

dus de opbrengst van dat misdrijf vormt, vaak met als doel het verbergen of verhullen van de herkomst daarvan. Het verrichten van witwashandelingen leidt op zichzelf niet ertoe dat het betreffende voorwerp in waarde toeneemt en daarmee (op geld waardeerbaar) voordeel voor de betrokkene oplevert. Het enkele verrichten van die handelingen heeft immers niet tot gevolg dat de opbrengst die met het gronddelict (bijvoorbeeld de verkoop van drugs) is behaald, toeneemt (vgl. in dit verband HR 9 februari 2021, ECLI:NL:HR:2021:194).

2.4.3 Het vorenstaande sluit niet uit dat het verrichten van witwashandelingen wel op andere wijze tot daadwerkelijk voordeel voor de betrokkene heeft geleid. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer de betrokkene voor het verrichten van de betreffende handelingen een beloning heeft ontvangen. Een ander geval waarin het verrichten van witwashandelingen tot daadwerkelijk voordeel kan leiden, doet zich voor als uit misdrijf verkregen voorwerpen worden omgezet en daardoor een vermogensvermeerdering optreedt. Wanneer bijvoorbeeld investeringen worden gedaan met uit misdrijf verkregen gelden, kan een positief rendement als voordeel van witwassen worden aangemerkt.’

Het voorgaande is niet anders bij het omzetten van een uit misdrijf afkomstig voorwerp in relatie tot (de waarde van) het voorwerp waarin dat wordt omgezet. Uit de enkele omstandigheid dat geldbedragen zijn omgezet, volgt immers nog niet dat, en in welke mate, de betrokkene daardoor ook over meer vermogen is komen te beschikken dan de al verworven uit misdrijf afkomstige geldbedragen, of dat de betrokkene anderszins op geld waardeerbaar voordeel heeft gehad als gevolg van die omzetting. (Vgl. HR 9 februari 2021, ECLI:NL:HR:2021:194.)

In de strafzaak die verband houdt met deze ontnemingszaak, is – zoals is weergegeven onder 2.2 – bewezen verklaard dat de betrokkene zich schuldig heeft gemaakt aan witwassen, dat bestaat uit (i) het omzetten van geldbedragen van in totaal (ongeveer) € 190.000 euro en (ii) het verhullen van de werkelijke aard en herkomst van die geldbedragen, waarbij dat verhullen heeft bestaan in de aankoop van auto’s ten behoeve van de verhuur en/of verkoop.

Het hof heeft bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel tot uitgangspunt genomen dat de betrokkene heeft beschikt over een startkapitaal dat uit enig misdrijf afkomstig is – waarbij het hof kennelijk het oog heeft op de geldbedragen van in totaal (ongeveer) € 190.000 ten aanzien waarvan de bewezen verklaarde witwasgedragingen zijn verricht –, dat de betrokkene dit geldbedrag heeft uitgegeven voor de aanschaf van auto’s en dat zij door het startkapitaal zo om te zetten in auto’s ten behoeve van de verhuur en/of verkoop de werkelijke aard en herkomst van het geld heeft verhuld. Het hof heeft vervolgens de waarde van die auto’s bepaald op een bedrag van in totaal € 305.833. Door dit laatstgenoemde bedrag in zijn geheel aan te merken als het voordeel dat is verkregen door

middel van of uit de baten van het bewezen verklaarde witwassen, heeft het hof ook het bedrag van ongeveer € 190.000 aangemerkt als (deel van dat) wederrechtelijk verkregen voordeel. Daarin ligt als oordeel van het hof besloten dat de betrokkene met het omzetten van het startkapitaal – dat voorwerp is van de bewezen verklaarde witwasgedragingen – al tot een bedrag van ongeveer € 190.000 aan wederrechtelijk verkregen voordeel heeft verkregen uit dat witwassen. Dat oordeel is in het licht van wat onder 2.5 en 2.6 is vooropgesteld, niet begrijpelijk, nu het enkele aanwenden van dat bedrag voor de aanschaf van auto's niet met zich brengt dat het vermogen van de betrokkene daardoor met dit bedrag is toegenomen.

Het cassatiemiddel slaagt in zoverre.

Opmerking verdient nog het volgende. In de situatie dat buiten redelijke twijfel vaststaat dat de persoon die is veroordeeld voor witwassen, tevens degene is die het gronddelict heeft begaan, staat de mogelijkheid open dat bij deze persoon op grond van artikel 36e lid 2 Sr het wederrechtelijk voordeel wordt ontnomen dat is verkregen uit dat gronddelict. Maar als onopgehelderd blijft, of onduidelijk is wie dat gronddelict heeft begaan, dan sluit dat niet uit dat ten aanzien van de persoon die is veroordeeld voor witwassen een ontnemingsvordering wordt ingesteld die is gebaseerd op artikel 36e lid 3 Sr. Op die grond kan ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel plaatsvinden als – kort gezegd – aannemelijk is dat het misdrijf waarvoor de betrokkene is veroordeeld of andere strafbare feiten er op enigerlei wijze toe hebben geleid dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen.

Anders dan het tweede lid stelt het derde lid van artikel 36e Sr niet de eis dat die 'andere strafbare feiten' door de betrokkene zijn begaan; voldoende is dat aannemelijk wordt dat de betrokkene uit die strafbare feiten wederrechtelijk voordeel heeft verkregen. Als ook aan de overige toepassingsvoorwaarden van het derde lid van artikel 36e Sr is voldaan, is het onder omstandigheden mogelijk om op grond van die bepaling wederrechtelijk verkregen voordeel te ontnemen van een betrokkene die is veroordeeld wegens witwassen. Dat is bijvoorbeeld mogelijk wanneer uit een kasopstelling blijkt dat de betrokkene de beschikking heeft gekregen over een vermogensbestanddeel terwijl niet blijkt dat dit vermogensbestanddeel een legale herkomst heeft en/of dat de betrokkene in een bepaalde periode uitgaven heeft gedaan die niet met zijn legale inkomsten kunnen worden verklaard, en het mede in het licht daarvan aannemelijk is dat het bewezen verklaarde misdrijf 'of andere strafbare feiten' hebben geleid tot wederrechtelijk voordeel voor de betrokkene. De rechter is in dat geval niet gehouden te concretiseren welke 'andere strafbare feiten' op enigerlei wijze ertoe hebben geleid dat de betrokkene het op basis van zo'n kasopstelling geschatte wederrechtelijk voordeel heeft verkregen. (Vgl. HR 14 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:414.) Het is dus mogelijk dat een vermogensbestanddeel waarover de betrokkene de beschikking heeft en dat het voorwerp vormt ten aanzien waarvan het misdrijf witwassen is begaan – zoals in een geval als dit waarin

aan een rechtspersoon kennelijk een startkapitaal dat afkomstig is uit enig misdrijf ter beschikking is gesteld zonder enige reële tegenprestatie – in een kasopstelling wordt betrokken en op die manier meetelt als vermogensbestanddeel van de betrokkene in de berekening van het op grond van het derde lid van artikel 36e Sr te ontnemen voordeel.

De redactie, december 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1821

Zaaknummer: 22/01091

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en M. Kuijer

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Houden de tenlastelegging en de bewezenverklaring in dat het feit is begaan door een persoon ‘met zetel in Nederland’ als bedoeld in artikel 2:3a lid 1 Wft?

Houden de tenlastelegging en de bewezenverklaring in dat het feit is begaan door een persoon ‘met zetel in Nederland’ als bedoeld in artikel 2:3a lid 1 Wft?

Het cassatiemiddel komt op tegen de kwalificatie van het onder 3 bewezen verklaarde. Het voert daartoe aan dat de tenlastelegging en de bewezenverklaring niet inhouden dat het feit is begaan door een persoon ‘met zetel in Nederland’ als bedoeld in artikel 2:3a lid 1 van de Wet op het financieel toezicht (Wft).

De tenlastelegging van feit 3 is weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5. Daarvan is bewezen verklaard dat:

‘hij op tijdstippen in de periode 4 maart 2016 tot en met 4 juni 2016 te [plaats] en Amsterdam en te Dronten en elders in Nederland, telkens tezamen en in vereniging met anderen, van het plegen van bankieren zonder vergunning een gewoonte heeft gemaakt, immers hebben hij, verdachte, en zijn mededaders, toen en daar telkens krachtens die gewoonte meermalen, telkens opzettelijk zonder vergunning van de Nederlandse Bank het bedrijf van betaaldienstverlener uitgeoefend als bedoeld in 2:3a lid 1 van de Wet op het Financieel Toezicht,

immers hebben hij, verdachte, en zijn mededaders,

- ten behoeve van en op verzoek van tot op heden grotendeels onbekend gebleven begunstigen en tot op heden grotendeels onbekend gebleven betalers contante geldtransacties uitgevoerd en

geldbedragen

- voor rekening van begunstigen en betalers ontvangen en

- aan begunstigen en betalers beschikbaar gesteld en
- voor begunstigen en betalers gehouden.’

Een overtreding van het in artikel 2:3a lid 1 Wft gestelde voorschrift is op grond van artikel 1 onder 2° Wet op de economische delicten (WED) een economisch delict. Als dit economisch delict opzettelijk is begaan en van het plegen van dit delict een gewoonte is gemaakt, wordt het op grond van artikel 2 lid 1 WED in samenhang met artikel 6 lid 1 onder 3° WED als misdrijf bestraft.

Een bestanddeel van de verbodsnorm van artikel 2:3a lid 1 Wft is dat het bedrijf van betaaldienstverlener ‘met zetel in Nederland’ wordt uitgeoefend. Op grond van artikel 1:1 Wft kan onder de ‘zetel’ ook worden verstaan ‘de plaats waar die onderneming haar hoofdvestiging heeft’. Als – zoals in deze zaak – geen sprake is van een rechtspersoon, moet artikel 1:1 Wft zo worden uitgelegd dat die hoofdvestiging doorgaans samenvalt met de plaats waar de feitelijke werkzaamheden die als bedrijfsmatige betaaldienstverlening worden aangemerkt, in overwegende mate worden uitgeoefend en aangestuurd. (Vgl. HR 1 december 2020, ECLI:NL:HR:2020:1906.)

Het hof heeft onder meer vastgesteld dat de verdachte in de bewezen verklaarde periode in Nederland woonde en dat hij met een zeer grote regelmaat contante geldtransacties heeft verricht, veelal in de buurt van zijn woning in Nederland en met personen die Nederlandse telefoonnummers hadden. Verder heeft het hof vastgesteld dat de verdachte het geld en de tokens voor de transacties bij hem thuis in [plaats] bewaarde en dat daar ook twee geldtelmachines stonden. Daar is ook een schrift aangetroffen waarin de administratie van de geldtransacties is vastgelegd. Het hof heeft op grond hiervan niet onbegrijpelijk geoordeeld dat het bedrijf van betaaldienstverlener een zetel had in [plaats] en dus in Nederland en heeft dus met de bewezenverklaring dat het feit ‘in Nederland’ is begaan, tevens tot uitdrukking gebracht dat is bewezen verklaard dat het bedrijf van betaaldienstverlener ‘met zetel in Nederland’ is uitgeoefend. Gelet hierop getuigt het oordeel van het hof dat het handelen van de verdachte als ‘medeplegen van overtreding van een voorschrift gesteld bij artikel 2:3a, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht, opzettelijk begaan, terwijl hiervan een gewoonte is gemaakt’ kan worden gekwalificeerd, niet van een onjuiste rechtsopvatting en is het toereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1818

Zaaknummer: 22/02736

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en F. Posthumus

Advocaten: R.J. Baumgardt en M.J. van Berlo

Wetsartikelen: 2:3a Wft

RECHTSPRAAK

Herziening.

Herziening.

Wenk

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, volgens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv alleen dienen een met stukken onderbouwd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat, als dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De aanvraag richt zich uitsluitend op de verwerping door het hof van het door de verdediging aangedragen alternatieve scenario en heeft geen betrekking op al het andere dat het hof ten grondslag heeft gelegd aan de bewezenverklaring van het medeplegen van gewoontewitwassen. Met de bij de aanvraag overgelegde documenten en verklaringen beoogt de aanvrager dat alternatieve scenario nader te onderbouwen, waarbij wordt aangevoerd dat die stukken leiden tot ernstige twijfel aan de juistheid van de verwerping door het hof van het alternatieve scenario. Dat scenario houdt in de kern in dat Endstra weliswaar, overeenkomstig de vaststellingen van het hof, door Holleeder werd afgeperst en dat Endstra daarbij werd gedwongen betalingen te doen aan de aanvrager, maar dat deze betalingen een reële schuld betroffen van Endstra aan de aanvrager. Daardoor dacht de aanvrager geld te hebben ontvangen waarop hij recht had en heeft hij niet geweten van de afpersing van Endstra. Het lag in dat scenario in de rede dat de aanvrager vervolgens zelf zou worden afgeperst.

Het hof heeft in zijn bewijsoverwegingen, zoals weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 7, uitvoerig gemotiveerd dat en waarom het hof het alternatieve scenario als niet aannemelijk terzijde schuift. Op de gronden die zijn weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 40 tot en met 42, 44 tot en met 50 en 53 tot en met 89 doen de overgelegde verklaringen en documenten – voor zover al niet bekend aan het hof – niet het ernstig vermoeden rijzen dat het hof op dit onderdeel van de bewijsvoering tot een ander

oordeel zou zijn gekomen als het bekend zou zijn geweest met wat in de aanvraag naar voren wordt gebracht en daarmee ook tot een vrijspraak van de aanvrager. Het in de aanvraag aangevoerde kan daarom niet worden aangemerkt als een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. De aanvraag is dus ongegrond.

De redactie, december 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1826

Zaaknummer: 23/03596

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en C. Caminada

Advocaten: F.H.H. Sijbers

Wetsartikelen: 457 Sv